

KÁVÉSOK LAPJA

IX. évfolyam.

A Budapesti Kávésok Ipartestületének hivatalos lapja

11. szám

Kiadó és lapfajlagos: A Budapesti Kávésok Ipartestülete	Felelős szerkesztő: Dr. Havas Nándor	Szerkesztő: A Budapesti Kávésok Ipartestületének sajtóbizottsága.
A lapot a Budapesti Kávésok Ipartestületének tagjai tagdíjuk fejében ingyen kapják. Előfizetési díj: Egy félévre 8.— pengő, egész évre 16.— pengő	Eljegylenik: minden hó 1-én és 15-én	Szerkesztőség: Budapest, VIII. József körút. 38. I. em. 5. Telefon. József 321—05. Kiadóhivatal: Budapest VIII., Rökk Szilárd u. 31. — Hirdetéseket a kiadóhivatal veszi fel naponta 8—14 óráig. —

Mozgalmas napok

Bár lassan a nyári időszak felé közeledünk, amikor a közéleti tevékenység bizonyos nyugvópontonra jut, a nehéz viszonyok, a minden nap gondjai arra készítetnek, hogy a vendéglátó iparok súlyos problémáit napirenden tartjuk. Az alább következő részletes beszámoló hű tükröt adja az érdekeltségek munkásságának és a napirenden levő aktuális kérdéseknek. Lapunk szűkreszabott terjedelme nem ad módot, hogy a kérdésekkel ezúttal részletesen foglalkozzunk, ami voltaképp felesleges is, hiszen mindezekről számtalanszor szólunk és írunk.

Csupán egy körülményt akarunk kiemelni, amely számos bajaink középette az egyetlen biztató momentum: ez a vendéglátó iparok egységes frontja. A gondok és nyomorúság összehozott bennünket és ma szállodás, vendéglős, kávé, cukrász és kávémérő összefogva keresi a helyzet javításának módját. Ezt az egységes összefogást, a közös munkát ne feledjük el akkor sem, ha sikerülni fog valami könnyítést, valami sikert elérni!

Most pedig következzenek beszámolóink:

I.

TAGGYÜLES.

— 1933. május 22. —

Az utóbbi napok eseményei: a tejrrendelet sérelmes intézkedései az üzletberek leszállításának, az adóhátralékokra és betegbiztosítási hátralékokra kért moratórium kérdése szükségessé tették az ügyeknek az ipartestület összehívását előtti való megbeszélést. Evéghől az ipartestület elnöksége május 22-re taggyűlést hívott egybe, melyre úgy az általános érdekvéviselőket, valamint a rokonszámok képviselőit meghívta.

A zsufolóság megtelt tanácssteremben úgy a testület tagjai, mint a meghívott érdekeltségek nagy számban foglaltak helyet.

A kereskedelmi és iparkamarát dr. Kemény Dezső ügyvezető-titkár és dr. Sárut István titkár, az IPOK-ot dr. Boros András titkár, a Baross Szövetséget Marsalek Imre szakosztályi elnök, a Fűszerkereskedők Országos Egyesületét Tóth Gábor alelnök képviselték. A szállodás, és vendéglős ipartestület részéről: Kovács Mihály és Téglássy Ernő főjegyző, a Cukrász Ipartestület részéről: Speller Henrik elnök és Ofner Andor előljáró tag, a Kávémérő Ipartársulat részéről: Wirth Zsigmond elnök jelentek meg.

A taggyűlést Mészáros Győző elnök délután 5 órakor nyitotta meg. A megjelentek üdvözlése után, ismertette a tejrrendelet sérelmes intézkedéseit. Hivatkozott arra a küzdelemre, amelyet a rendelet ellen már hetek óta folytatunk, a gyűlések és értekezletek sokaságát, melyeken ez ügyben résztvettünk. Sajnos, megértésre nem találtunk és a megjelent tejrrendelet a tejszín árát 100 százalékkal emelte fel. Amikor az üzletek előtt a transzferáló kocsi jelennek meg, ilyen súlyos újabb terhet elviselni nem bírunk. Lehetetlen helyzet, hogy egy közszükségleti cikket olcsóbban ne vásárolhassunk és azt, aki olcsóbban vásárol, büntetik. A rendelet összekovácsolta a legnagyobb tejjáállatokat, ami annál sérelmesebb, mivel az egyik vállalat a főváros legnagyobb vendéglős és kávéház tulajdonosa. E kérdéssel tehát foglalkoznunk kell és oly határozatot hoznunk, amelyeket végre tudunk hajtani.

Grosz Ödön: Aláírásokat gyűjtünk!

Mészáros Győző elnök: Az aláírások csak akkor érnek valamit, ha azokat mindenki be is tartja.

Ofner Andor a Cukrászipartestület nevében javasolja, hogy a vendégipari érdekeltségek szüntessék be a tejszín díjmentes kiszolgálását. Adagónként fel kell számítani a tejszín árát.

Szlavek Károly: A tejszín a tejeskávéhoz tartozik.

Wirth Zsigmond a tejjáállatokkal való tárgyalást javasol, ők maguk járuljanak hozzá, hogy a rendeletben foglalt árakat ne alkalmazzák.

Speller Henrik: Köszönetet mond a meghívásért. Az ipart súlyos csapások érték, amelyek tönkreteszik az iparüzőket. Ha a bojkottot életbe tudnók léptetni, napok alatt megváltoznék a rendelet. Csak egy mód áll rendelkezésre: a tejszínfogyasztást redukálni.

Ofner Andor rámutatott, hogy a tejszint egyes cikkeknél lehet pótolni.

Grosz Ödön felszólalása után

Tóth Gábor a meghívást megköszönve, rámutat arra, hogy a fűszerkereskedőket a tejrrendelet még súlyosabban érinti. Sajnos, hogy a főváros nem védte meg a fogyasztókat. Követeljük a tejforgalom szabadságát.

Reiner István türelmetlenül látja a mai helyzetet. Nyakra-főre nyílnak üzemek, emellett a sérelmes rendelet évi 4—5000 pengő terhet jelent egy középüzemre. Hivatkozik arra, hogy új divat kapott lábrá: a közönség tejeskávét helyett kapucinert és feketét iszik habbal. Ma ez a fogyasztás 70%-a. Ezt meg kell változtatni és mondjuk ki ennek megszüntetését.

Marsalek Imre hivatkozik a miniszterelnök azon kijelentésére, hogy akadjan olyan tisztas iparos, aki letöri a túlmagas árakat. Hogy lehetséges ez, ha a hatóság emeli az árakat. Maga a közönség fogja bojkottálni a tejszint.

Téglássy Ernő az általános bojkottot nem látja célravezetőnek. Plakátokon hívják fel a közönség figyelmét.

Vass József körlevelek szétküldését indítványozza.

Dr. Strausz Vilmos utal arra, hogy a tejszín áremelése a főváros közönségének évi kétféle millió megterhelését jelenti. Hová jut ez a pénz, amikor a termelők is tiltakoznak a rendelet ellen!

Szlavek Károly felszólalása után

Mészáros Győző köszönettel és elismeréssel emlékezik meg a kereskedelmi és iparkamara működéséről a tejrrendelet ügyében, különösen dr. Kemény Dezső ügyvezető-titkáról, akinek köszönhető, hogy a rendelet nem eredeti formájában lépett életbe. Az egész érdekeltség nevében köszönetet mond neki.

Ma id egyenként foglalkozik a felszólalásokkal. Közli, hogy a Központi Tejesarnoktól — hivatkozással a Kamarában elhangzott nvtározatra — e kérdésben álláspontjának tisztázását kérte, azonban levelére választ, sürgetése ellenére, sem kapott. A rendelet nem kell senkinek. Az elhangzottak nem szolgálják azt a célt, amit kitűztünk. Olyan határozatot kell hoznunk, amit végre is tudunk hajtani. Az ipartestület előljárósa ez ügyben már határozatot hozott, amelyet a taggyűlés elé terjeszt. Ha a kormány az agrárérdekeket akarja szolgálni, a fogyasztást emelni kellene. Azonban kellő takarékoság esetén a tejszínfogyasztás apadni fog. Nem szivesen tesszük ezt, de iparunkat meg kell védeni. Hosszas tárgyalá-

sok után sikerült egy kis adómérséklést elérni és egy rendelettel 400.000 pengős újabb terhet kapunk.

Dr. Kemény Dezső köszönetet mond az elismerő szavakért, mely arra készíti, hogy fokozott buzgalommal dolgozzon a szép szakma érdekében. A Kamara kívánsága az volt, hogy a földmivélségi minisztérium értekezletet hívjon össze ez ügyben. A Kamara alelnöke, Székács Antal úr naponként eljár a miniszternél, de csak halasztást ért el. A rendelet nem kell senkinek. Annak gerince a városi lakosság megadóztatása. A Kamara felfogása szerint egy megoldás van: a szabadforgalomra való áttérés.

Elnök felolvastatja az előljáróság javaslatát, valamint a közönséghez intézendő plakát szövegét. Kénytelenek vagyunk a tejszín kiszolgáltatását megszüntetni a helyzet nyomása alatt.

Bauer György: A tejszín felszámítása egyöntetű legyen.

Elnök: Az egyöntetűséget nem lehet biztosítani, hiszen a kávé ára sem egyforma.

Zay András, Reiner István, Bauer György, felszólalásai után

Speller Henrik, Téglássy Ernő, Wirth Zsigmond testületeik nevében csatlakoznak a határozati javaslatához, mire elnök azt elfogadottnak jelenti ki. Közli, hogy a szükséges intézkedéseket haladéktalanul megteszi.

Ezután következett a napirend második pontja.

Mészáros Győző elnök közölte, hogy ipartestületi tagokból álló érdekeltség mozgalmat indított az üzletberek mérséklése, adó- és OTI-moratóriumok tárgyában. A mozgalom eljutott a testületekhez és ennek vezetői teljes mértékben magukévá tették azt. A vitát megnyitotta.

Tarján Vilmos részletesen foglalkozik a felvetett kérdésekkel. A mozgalmat nagyon aktuálisnak tartja. A vendéglátó iparok joggal várhatnak könnyítéseket, különösen most, amikor az idegenforgalmi propaganda érdekében szükség van egy életképes vendégiparra. A memorandumot minél többen írják alá.

Dr. Tihanyi Ernő ismerteti a memorandumban foglalt kéréseket és óhajításokat. Saját részéről is tolmácsolja az ügyben eljáró politikusok kívánságát, hogy minél többen de-

SZENT ISTVÁN CSALÁDI SÖR

1 1/2 literes zárt palackokban

▼

Kőbányai Polgári Serfőzde

gyártmánya

Budapesti Központi Általános Tejszarnok Részv.-Társ
VII, Rottenbiller ucca 31.

Telefon: Aut. 462-63, 462-64, 462-65, 323-07, 338-91 346-68, 350-16.
Sürgőnycim: „Közélet Budapest”

A főváros kávéházai, szállodái és kávé-méréseinek szállítója. Tojás-oszfály.

KÁVÉS URAK FIGYELMÉBE! UJDONSÁG:

A „**RORANGE**” valódi narancsból hideg úton előállított **üditő-ital**. Rendelje meg, mert T. vendégei már kérik önnél is.

Megrendelések a **Csillaghegyi Ásványvíz Üzem**-nél VI. Lehel u. 8/a Tel: 91-0-01, 90-0-72 feladhatók

SAISON SLÁGER: MESE-OSTYA-KÜLÖNLEGESSÉG GYÁRTJA A STEINER-KEKSZ

Mocnik-mustár legyen minden asztalon!

monstrálják aláírásukkal a helyzetet és az orvoslás szükségét.

Gross Odón, Klauber József és Vas József hozzászólásai után

Elnök kijelenti, hogy a memorandumban foglaltakkal a testületet állandóan foglalkoztat és e tekintetben nagy munkát fejtettek ki, sőt bizonyos eredményeket is értek el. Majd határozatként kimondta, hogy a taggyűlés a memorandumot teljes mértékben magáévá teszi és mindent elkövet, hogy az minden irányban sikerrel vezessen.

A taggyűlés feladatát elvégezve, a késő esti órákban oszlott szét.

II.

KÜLDÖTTSEGJÁRÁS.

— 1933 május 23. —

Mint fentebb már jeleztük, mozgalom indult meg avégből, hogy az iparüzökre katasztrófális súllyal nehezedő terhek könnyítése az illetékes minisztériumnál kérelmeztesse. A mozgalom előterében a mindig aktuális üzletbérleszállítási kérdés, valamint az adó és társadalombiztosítási hátralékokra vonatkozó moratórium állott.

Az ipartestületek tagjainak kérésére úgy a vendéglős, mint a kávéipartestületek elnökségei magukévá tették a mozgalomnak — anynyiszor már megközelíteni és elérni akart — céljait és teljes súllyal igyekeztek az iparüzők érdekeit képviselni.

Az előkészítés folyamán értesítést kaptunk arról, hogy a küldöttséget Eckhardt Tibor országgyűlési képviselő május 23-án vezeti a pénzügyi, kereskedelemügyi és földművelésügyi miniszterek elé. A fogadtatás a parlament értekezleti termében, parlamenti ülés közben ment végbe és azon Keszey Vince és Mészáros Győző elnökök, úgyszintén Gundel Károly vezetésével a két testületnek közel 100 tagja vett részt. Hosszas várakozás után este 9 órakor jelent meg a küldöttség körében Imrédy Kálmán pénzügyminiszter, akinek Eckhardt Tibor képviselő adta elő a két iparágat a pénzügyi tárca körébe tartozó kéréseit. Majd Gundel Károly ismertette szakmai szempontból a kérések jelentőségét, az adó és biztosítási járulékokra kért moratórium sürgős voltát. Imrédy miniszter nagy figyelemmel hallgatta meg az előadottakat, majd kijelentette, hogy moratóriumról — tekintettel a felmerülő hasonló igényekre — szó sem lehet, azonban hajlandó a kérelmet tárgyalni és bizonyos könnyítéseket engedélyezni. Konkrét adatok előterjesztését kérte és biztosította a két iparágat, melyeknek jelentőségét ismeri, teljes jóindulatáról.

Imrédy pénzügyminiszter eltávozása után Kállay Miklós földművelésügyi miniszter jelent meg a fogadóteremben. Ugy Eckhardt Tibor, mint Gundel Károly előadták a vendéglátó iparok kéréseit és arra kértek, hogy bár azok tárcája körén kívül esnek, azokat a minisztériumban támogassa. Ezután Mészáros Győző ipartestületi elnök részletesen ismertette a vendéglátó iparoknak a tejrrendelet életbe léptetésével kapcsolatos panaszait, rámutatva a tejjállalatok különleges helyzetére, a tejjóvó versenyére, melyek teljesen tönkreteszik a kávéházak és vendéglők üzletvitelét. Arra kérte a minisztert, vegye revízió alá a tejrrendeletet és szabályozza a tejjállalatok működését. Kállay miniszter nagy jóakarattal vette tudomásul az előadott kérelmeket, teljes mértékben elismeri a vendéglátó iparok jelentőségét, kész azok jogos érdekeit támogatni. A tejrrendelet elleni panaszokat nem látja oly súlyosaknak, másképpen nem bírt a mezőgazdasági érdekek segíteni. A kérdés megoldása csak az lehetne, ha a tej felhozatalát és szétosztását a székesfőváros venné át. A tejjóvó versenyét nem helyesli és e részben konkrét javaslatot kér. Pár percig tartó barátságos beszélgetés után a földművelésügyi miniszter eltávozott. Utána dr. Fabinyi Tihamér kereskedelemügyi miniszter fogadta a küldöttséget, akit Eckhardt Tibor, Gundel Károly és Mészáros Győző informáltak a vendégipar bajairól és óhajairól. Rámutattak az idegenforgalom tekintetbejövő szempontjaira, különösen felhívták figyelmét az üzletbérlek szabályozása érdekében felállítandó szakbírószákokra. A minisz-

ter, hivatkozással a belügyminiszter álláspontjára, a béregyvezető bizottság felállítását nem ígérte meg, ellenben késznek nyilatkozott, hogy az eléje terjesztendő konkrét eseteket felülvizsgálja. Arra kérte a küldöttséget, részletesen állítsák össze az ipar kívánságait, azokat a minisztérium illetékes osztályaival együtt fogja letárgyalatni.

A küldöttség hálásán köszönetet mondott Eckhardt Tibor képviselőnek közbenjárásáért és megelégedéssel távozott a parlament palotájából.

III.

ELŐLJÁRÁSÁGI ÜLÉS.

— 1933 május 24. —

Bár az előljárásági ülés napirendjén meglehetősen sablonos tárgyak voltak, a vita során az egyes kérdések iránt általános és az ipar egyéb aktuális kérdéseire kiterjedő érdeklődés nyilvánult meg.

Az ülésen megjelentek: Mészáros Győző elnök, Gál Arnold, Szabó Samu, dr. Strausz Vilmos alelnökök, Bauer György pénztáros, Böhm Ferenc, Horti Károly, Katona István, Klauber József, Lissauer Gyula, Ottó Dezső, Reiner István, Weingruber Ignác előljárásági tagok, Freiwirth Jenő számvizsgáló, dr. Havas Nándor főjegyző.

Mészáros Győző elnök a megjelentek üdvözlése után az előljárásági ülést megnyitotta. Bejelentette Frenreisz Antal és Singer Kálmán kimentéseit, a jegyzőkönyv hitelesítésére pedig Lissauer Gyula és Reiner Istvánt kérte fel.

Az 1933. évi április 23-án tartott előljárásági ülés jegyzőkönyve észrevétel nélkül helybenhagyatott.

Elnök felhívására főjegyző bemutatja az új és megszűnt tagok névsorát. E szerint iparengedélyt kaptak és tagul felvettek: Csányi Rezső (Capri), dr. Fejérdi Kelemen Dezsőné (Alhambra), vitéz Bertha Gyula (Pozsonyváros), Nagy Frigyesné és Horváth Ferenc (City), Herbacsek és Klein (Mátyás tér 4.) Üzletüket megszüntették: özv. Láng Ignác (Piccoló), Spitzer Mór (M. Korona). A bejelentések tudomásul vettek.

A szállodások, vendéglősök, kávéosok, stb. nyugdíjgyűlésének levele, melyben a folyósított 400 pengő segélyt megköszöni, felolvastatván, irattárba tetették.

A tejrrendelet ügyében elnök utal az előző napok folyamán megtartott taggyűlés lefolyására és a minisztereknél történt küldöttségjárásra, mely alkalommal sikerült a földművelésügyi miniszter úr előtt feltárni a helyzetet. Bár a miniszter úr a tejrrendelet intézkedéseivel ragaszkodik, a tejjóvó versenyére vonatkozólag kijelentette, hogy azt nem tartja helyénvalónak. A taggyűlés alkalomával elhatározott plakátok elkészültek és azok körlevél kíséretében ki fognak osztatni.

Reiner István bejelentte, hogy az V. kerületi kartársak megállapodtak abban, hogy a fekete és kapucinerhez kiszolgált tejszín árát külön felszámítják. Ennek árát egységesen állapították meg, hogy ilymódon közelebb hozzák a cikke árát a tejszín árához.

Elnök az eljárást helyesli, azonban az öszszegszerűség tekintetében annál kevésbé kíván nyilatkozni, mivel az árak megszabására a testületnek ingerenciája nincs. A fontos, hogy legalább az anyag árát be tudjuk hozni. Arra kell törekednünk, hogy a közönség kapuciner és fekete helyett inkább tejszín árát fogyasszon. Gál Arnold alelnök attól tart, hogy a közönség a hab árának külön felszámítása folytán nagyobb adagot fog követelni.

Bauer György a tejszínhab árának egységes megállapítását indítványozza, nehogy a különböző felszámításokból anomáliák keletkezzenek.

Weingruber Ignác azt hiszi, mint a többi cikke árainál, a tejszín árát is mindenki a saját üzlete szerint szabja meg az árakat.

Elnök utal arra, hogy a rendelet folytán a tejszín ára 1.20 pengőről 2.40 pengőre emelkedett. A plakátok kimennek, de hogy az abban foglaltakat betartják-e, semmi sem biztosítja. Sajnos, hiányzik a szolidaritás. Bármily hatá-

rozatot hozunk, ha nem érzik át a helyzet súlyát, nem megyünk semmire.

Az eddigi előlki intézkedéseket az előljárásági jóváhagyólag vette tudomásul.

Elnök felolvastatja a m. kir. pénzügyminisztérium végzését, amely a székháznak az ipartestületre való illetékmentes átírását engedélyezte. Megelégedéssel vétetett tudomásul.

Az ipartestületi munkaközvetítő április havi működéséről szóló jelentés előterjesztett és megjegyzés nélkül tudomásul vétetett.

Elnök jelenti, hogy az iparengedélyek kiadásának korlátozása tárgyában tett előterjesztésünkre a székesfőváros polgármesterét és általa az I. fokú hatóságokat, hogy ily engedély iránti kérelmek elbírálásánál a közszükségleti szempontokat is vegye figyelembe és evégből az érdekképviseleteket hallgassa meg. Ez alkalomból eljárt a pénzügyminisztériumban is, ahol hasonló tárgyú kérvényünk elintézését megsürgette, amire névze biztató ígéretet kapott. E rendelet folytán azt az eljárást követi, hogy új engedély iránti kérelem előterjesztésekor, ha a képesítési feltételei meg vannak, azt kiadja ugyan, de ha a helyi viszonyok az új alapítás ellen szólnak, nyomban az illetékes kerületi előljárásághoz fordul előterjesztésével.

E kérdéssel kapcsolatosan főjegyző jelentést tesz az engedély nélküli iparüzés miatt indított eljárásokról.

Elnök kéri a testület tagjait arra, hogy a tudomásukra jutó új üzletnyitásokat haladéktalanul közöljék a testület elnökségével, hogy idejekorán eljárhatson.

Katona István egy kihágási tárgyalásról tesz jelentést, majd hivatkozik arra, hogy vannak esetek, amikor vendéglői iparengedély alapján fejtenek ki a kávéházaknak versenyt. Szóváteszi a képesítés megszerzésének módját és kifogásolja egyes esetekben a túlrövid tanoncidőt. Meg kell akadályozni, hogy a munkaadók ily rövid időre tanoncokat szerződtessenek.

Dr. Strausz Vilmos felszólalása után Elnök közli, hogy a képesítési kérdésekben a leghigorúbb eljárást követi. A tanoncidő tartama tekintetében a törvényes rendelkezésekhez kell alkalmazkodnunk.

Főjegyző részletesen ismerteti a tanonc- és segédidő megszabására vonatkozó törvényes határozmányokat.

Elnök: A mult ülés alkalmából kiküldöttünk egy bizottságot, amely az iparengedélyeket vizsgálja felül. Kéri, hogy a bizottság munkáját mielőbb kezdje meg. Minden egyes szabálytalan engedélyt fel fog jelenteni.

Katona István kéri az elnököt, hasson oda, hogy túlrövid időre a munkaadók tanoncszerződést ne kössenek.

Elnök kijelenti, hogy minden esetben megnehezíti a képesítés kiadását és az új engedélyek megszerzését.

Lissauer Gyula köszönettel veszi tudomásul elnök úr tevékenységét és azt a kérdést veti fel, hogy nem lehetne-e elnök esetleges távolléte idején szüneteltetni a képesítések kiadását és annak kiadásáról értesíteni a szomszédokat.

Reiner István megjegyzése után

Elnök közli, hogy ha az elnök távol is van, nem jelentheti azt, hogy az ipartestület munkája szünetel. Erre vannak az alelnökök, akik teljesen azonosítják magukat az elnökkel. A szomszédok értesítése azonos azzal, hogy az előljáráság elé terjeszti ez ügyeket, hogy azok a nyilvánosság előtt tárgyalassanak.

A vita kimerítettén, az előljáráság elnök jelentését helyesléssel veszi tudomásul.

Főjegyző jelenti, hogy egy ipartestületi tag panasza folytán az Egyesült Izzólámpaárugyárt. igazgatóságához fordultunk, szóva téve az izzólámpák elleni kifogásokat és a kicserélés körüli nehézségeket. A gyár nyomban kiküldötte mérnököt és késznek nyilatkozott a panaszok orvoslására.

Elnök felvilágosítással közli, hogy az idő előtti lámparömlések onnan erednek, hogy egyes szerelők kisebb kapacitású lámpákat szerelnek fel, amelyek az erős terhelés idején tönkremennek. Este, amikor a színházak, mozik zárnak, az áramkör teljes feszültséget kap és akkor romlanak el a körték.

Freiwirth Jenő ugyancsak az izzólámpák iránti panaszokat adja elő. Majd felemlíti,

KORÁNYI ÉS FRÖHLICH

napellenző-, kerti sátor- és redőnygyár

TELEFON: 32-3-76. BUDAPEST, VIII., KISFALUDY U. 5. TELEFON: 45-9-86

GYÁRTMÁNYAINK ANYAGBAN, MINŐSÉGBEN UTÓLÉRHETETLENEK

Központi fűtés, szellőztetés, vízvezeték, egészségügyi berendezések, villany-szerelés, átalakítások, javítások, tervezések.
BAJZA SÁNDOR és CZRHA GYULA
okl. gépészmérnökök
Budapest, V. Falk Miksa u. 32. Tel.: 27-1-47.

Jó forgalom + tisztes háson = Franck pötkávé!

**Pálpusztai sajt,
Heller doboz em-
menthali, Derby sajt**
kávéházakban
nélkülözhetetlen

hogy a Piatnik cég által újabb forgalomba-hozott kártyák minősége oly gyöngye, hogy azok 2-3 mosás után teljesen tönkremennek. Kéri a testületet, hogy lépjen ez ügyben közbe. Továbbá felelősi a Magyar Divatcsarnok versenyét, mely körlevélben hirdeti, hogy 20 filléért ad kávét habbal, vajkenyeret stb., stb. Kérdést tesz fel, nem lenne-e mód arra, hogy a pénzügyminisztérium engedélyével 2-3 vagón kávét a régi vám alapján behozni?

Elnök sajtó részéről is ismeri a kártya minősége elleni panaszokat. Egyes fajták teljesen használhatatlanok. Ez ügyben átiratot intézünk a gyárhoz. A gyárnak ma monopóliuma van, a konkurrenciát megszünt. E részben még más panasz is van, ugyanis a Piatnik cég csere céljára nem ad lapokat. Az illegitim konkurrenciával, a tejcsarnokok ügyével sokat foglalkoztunk. A miniszteriális eljárásnak pozitív eredményét abban látja, hogy a földművelésügyi miniszter úr elismert panaszainak helytálló voltát. A kávé vámentességének megadásával az adott helyzetben komolyan nem is foglalkozhatunk. Az áruházak versenyével pár hét előtt intenzíven foglalkoztunk és megállapítottuk, hogy a rendelkezésünkre álló törvényes eszközök nem elegendők. Csak az a mód lenne célravezető, ha az összes tekintetbejövő szakmák mint fogyasztók nem vásárolna náluk. A kérdést különben napirenden tartja.

A házibérek leszállítása és adómoratórium engedélyezése iránt történt eljárásra nézve elnök utal a lapok közlésére. Közli, hogy a legközelebbi napokban a vendéglői ipartestület vezetőivel össze fogunk ülni és a további eljárás módjait megbeszéljük, hogy módunk legyen megfelelő adatok birtokában az egyes minisztériumokkal tárgyalni.

A jelentés tudomásul vétetett.

Az Üvegesmesterek Ipartestületének átiratát, melyben egy karbantartó szövetkezet felállítását közli és támogatást kér, főjegyző ismerteti, azzal, hogy az ipartestület felkértük arra, hogy a szövetkezet működését, tekintettel a kávéházak szükségleteire, ismertesse.

A Kereskedelmi és Iparkamara a cukrászdák zárórája ügyében a testület véleményét kéri.

A kérdés jelentőségére való tekintettel a megkeresés az elnökségnek adatik ki.

A tanonciskola igazgatósága javasolja, hogy az előjárás az iskola vizsgáját 1933 június 19-én, hétfő délelőtt feltizenkettő órára tűzze ki.

Az előjárás a javaslatot elfogadja, a vizsgát a jelzett időpontra tűzi ki.

Elnök nyomtatékosan kéri az előjárásról és a testület összes tagjait, hogy a vizsgán minél nagyobb számban jelenjenek meg.

A napirendre tűzött tárgyak letárgyalatván, elnök az előjárásról ülést berekesztette.

Abroszok fehér és tarka
Plaidek terraszra, kertbe
Takarók minden fajta
legolcsóbban az
"Olcsó Bolt"-ban
Budapest, V.,
gr. Tisza István u. 25
Telefon: 80 1 95.

Világítson tükrrel! Tükrőlámpám használata mellett 30% árammegtakarítást nyer. Falitükrök és azok javítása galvanikus úton, 15 évi jótállással. Üvegesizolás, edzés, üvegfestészet, üveges és képerreztetés legolcsóbb és legszolidabb kivitelben.

LIGETI LASZLÓ üvegtechnikai műintézet,
Bpest, VIII., József-u. 23. Telefon: 32-1-08.

Alba gőzmosoda, VIII., Rökk Szilárd u. 29, tel. 42-3-78
KÁVÉHAZI fehérműek, asztalműek elsőrendű tisztítását vállalja, szarantalt házimosási rendszerrel. **Gőzmosoda Rökk Szilárd uca 29.** Tel.: 4-23-78. — Próbálja meg egy mosással és meggyőződik, hogy fehérműje nem megy tönkre.

Cázvilágítás- és rechaud-karbantartást vállalok havi bérletben!

Csutor József Budapest, I., Fehér Sas u. 2. I. Attila körút 43.

FIGYELEM!

Papírszalveta 30x30 cm. 1000 db.-ként . . . . . P 1.54
Papírszalveta kicsi 1000 . . . . . — 80
Budapesti Kávésok Aruforgalmi Részvénytársaságánál Budapest, VIII., József krt. 38. Tel.: 392-77.

A tanonciskola

A gazdasági válság nemcsak a lehűzött re-dőnyös bolthelyiségekre nyomta rá a már krómikussá vált kórság bélyegét, miazmái az iskolák szűk falai közé is behatoltak. Tönk szélére jutottak magántársulati, felekezeti, sőt ez évben a székesfőváros maga is beszüntette jól megalapozott három iskoláját. Nem csoda tehát, ha a gazdasági epidémia a mi iskolánkat is kikezdte. Mintegy 30 százalékkal apadt növendékeink száma. Hihetetlennek tartottam, hogy a budapesti kávéházak nem szorulnak pincéutánpötlésre, hát végig inspicáltam valamennyi kávéházat, kutatva, csakugyan a fenti ok-e növendékeinknek visszaesése? Sajnos, szerzett tapasztalataim beigazolták az igazi tényállást. Mindenütt egyöntetűen kijelentették: mi nem a jövőnek, hanem a máának élünk, ma pedig nem bírjuk a piccolók ellátási költségét fedezni, teendőiket pedig kiöregedő pincérekre bizzuk, megmentvén őket az éhenhalástól.

Ugy tudom, már most a vendéglősök is numerus clausussal akarják meggátolni iparunk túlságos ellepését. Kérem, ha példájukat a mezőgazdaság, a kereskedelem, az ipar is követi, ez esetben hol helyezkedjék el az ifjúság? A tanév a vége felé közeledik, nyomasztó gond súlyosodik a szülők tízezeinek homlokára, mélabúsan merengnek gyermekeik pályaválasztási problémáján. Mi legyen gyermekeinkből? Kérdik. A válasz, a kilátás kétségbeesítő! És mégis, az ifjúságnak fel kell készülnie, hogy a majdani létfenntartásért való fizikai és szellemi fegyverek erejével banni tudjon, annál is inkább, mert hisz míg ő a képességének és rátermettségének megválasztott kenyérpályáját befutotta, az a remény fűti, hogy addigra csak szíjjelfoszlik a mai fojtó gazdasági atmoszféra és majd fénylő napsugárként besugározza életének új ösvényét. Állam és társadalom nyúljon tehát az ifjúság hóna alá, nyissa meg előtte az irodát, a boltot, a műhelyt. A kávé-és vendéglősipar se zárkózzék el az akció elől, fogadjon be, ha áldozatok árán is, egy-egy tanoncot a kávéházába, vendéglőjébe. Hiszem, hogy ipartestületünk nagyérdemű elnöke, ki minden nemes eszmének rájogó hive, e szent ügyet fel fogja karolni.

Azonban e helyen szólni kívánnék iskolánk belső életének pedagógiai reformjáról is. Tapasztalom, hogy csupán elemi tudással beiratkozott tanulók nem tudnak lépést tartani néhány, középiskolát végzett társaikkal haladásával. Hátramaradottságuk végig kíséri őket valamennyi osztályban és emiatt tanulási kedvük lelohad. E bajon segítve, egyéni véleményem szerint, beszűntendő volna a továbbképzőtanfolyam és helyébe lépne egy előkészítő osztály, ahol az említett növendékek hézagos tudását aplanálók. Természetes, ha aztán akad tudásvágyó, ambíciózus növendék, annak is alkalmas kell nyujtanunk a továbbképzésre, ahogy a külföldi iskolákban is lehetőséget adnak arra, hogy nemcsak a segéd, de a mester is megismerkedjék a technika előhaladásából kifolyó saját szakmabeli újításokkal. Nálunk ez leginkább idegen nyelvek elsajátítására vonatkozik, mert valljuk be, nyelvet, heti két órában, megtanulni nem lehet. Ezért is kívánatos volna, ha Ipartestületünk idegen nyelvek elsajátítása céljából külön tanfolyamot rendezne be. Idegenforgalmi érdeket szolgálja egy oly akció is, mely szerint nevesebb kávéosok és vendéglősök úgynevezett cserepincérszisztémát maugurálnának a közelfekvő országok metropolisaival, ahol ott 5-6 hónapot időzve megtanulnák az illető nyelvet és esetleg az ottani sajátos konyhaművészet specialitásait.

Sajnos, ambíciózus növendéket alig találunk. A mai viszonyok nem igen serkentik őket tudásvágyuk fokozására. Idővel sem rendelkeznek és ha igen, akkor is minden igyekezetük azt pénzzé tenni, mi nem csoda, sok esetben ők a családfenntartók, apjuk, anyjuk régen-régen munkanélkül van. Csak egy ízben jelentkezett nálam két piccoló, kik a segédlevél vétele után

KOLÉNYI KORNÉL

konzervgyár, Budapest
Cég alapítva 1879. Telefon: 32-3-00.
JAMJEI ELSŐRANGUAK!
Kajszinbaraek-iz minőségben felül-mulhatatlan!
Kapható:
Budapesti Kávésok Aruforgalmi Rt.
Budapest, VIII., József krt. 38. Tel: 39-2-77.

részemlétek műveltségük alacsony fokára. Ennek utólagos javítására felkérték, vállalnám-e magánoktatás révén a négy polgárra való előkészítésüket. Oriási szorgalom kifejtése mellett sikerült is két osztályból levizsgázniok, közben kávéházuk gazdát cserélt, növendékeimet elbocsájtották, újra elhelyezkedni nem tudtak. Az egyik, szegény, visszament falujába — pásztornak. A másik, pesti fiú óvszen, naponta ott kopogtat ajtómon, tanári összeköttetésem-lől kifolyólag profenzáljam be őt valamely kávéházba. Ime a gazdasági válság nemcsak a vállalkozási kedvet, hanem a törekvést, az ambíciót is megöli.

Szücs Soma.

H I R E K

MIRŐL NE FELEDKEZZÉK MEG?

Június 5-ig megfizetendő a II. negyedévi házbér második része.

Június 6-ig megfizetendő a nem átalányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Június 10-ig az adóközösség tagjai tartoznak megfizetni május havi fényüzési és forgalmi adó-átalányukat.

Június 15-ig fizetik a fényüzési adót azok, akik nem tagjai az adóközösségnek. Befizetendő a kereseti-, jövedelem-, szükségadó, adópótlékok és az italmérsi illetéki negyedévi részlete.

Június 19-én délelőtt fél 12 órakor az ipartestületi tanonciskola évről vizsgája.

Június 20-ig befizetendő az átalányozott és zenés kávéházak vigalmi adója.

Június 25-ig befizetendő a személyzet illetményeiből levont kereseti, külön- és rokkantellátási adó.

A munkanélküliek javára megindított gyűjtés folyik.

A Magyar Kávéipari Évkönyv VIII. évfolyama megjelent.

Évről vizsga. Ipartestületünk tanonciskolájának évről vizsgáját az előjárásról f. é. június 19-én (hétfő) délelőtt fél 12 órakor tűzte ki. Felkérjük a testület tagjait, különösen a tanoncartó munkaadókat és az iskola felügyelőbizottságának tagjait, hogy a vizsgán minél többen vegyenek részt.

T. 843-39.
Ifj. Grünwald Mór Ferenc József rakpart 6.
Üveg és porcellán

Hattyu gőzmosó és fehérmű kölcsönző vállalat
Budapest, VII., Klauzál u. 8. Telefon: J. 38-5-58 és 35-8-59
Az ország legnagyobb gőzmosó üzeme, legmodernebbül berendezett Legkíméletesebb mosási rendszer

Kristály forrásvíz legyen mindennapi ifalod!

Befőtt konzervek

Budapest, VIII. József körút 38. Telefon: 39-2-77.

Kéri igen t. vevőkörét, hogy alanti árjegyzéseit figyelembe venni szíveskedjék. Kommers minőségeket nem tartunk, áraink a létező legjobb minőségekre vonatkoznak.	
Szardellagyűri 10 halas, Arrigoni gyártmány	P — 93
Szardínia portugál, elsőrendű minőség 6 halas ládavételnél	P — 69
Szardínia portugál, elsőrendű minőség 6 halas doboz vételnél	P — 72
Olívolaj valódi olasz kg-ként	P 2.90
Málnaszörp II. rendű, kötés esetén kg	P 1.48
Málnaszörp legprimább, utóprésmentes succusból , kötésnél kg-ként	P 1.60
Méz II. rendű kg-ként	P 1.05
Méz garantált pergetett, világos akácmez, elsőrendű kg-ként	P 1.28
Franc-káv 1/2 tekeresben kg-ként	P 1.24
Csokoládé , prima minőségű főzőcsokoládé kg-ként	P 3.35
Tunkmaszja kg-ként	P 2.80
Mandula (sós mandulához) óriás-szemű lapos láda vételnél kg-ként	P 5.90
Mandula (sós mandulához) óriás-szemű lapos, kimérve	P 6.30
Mazsola , minőség szerint kg-ként 2.20 pengőtől	P 3.50-ig
Jam , Kolényi-féle barack, málna, ribizli és meggy kg-ként	P 1.78

Arainkban a forgalmazó befoglaltatik, vidéki szállításhoz díjmentes csomagolás.

A Budapesti Kávésok Áruforgalmi Részvénytársasága f. é. május hó 15-én tartotta évi rendes közgyűlését. A közgyűlést Losonczy Gusztáv ügyvezető elnök vezette, aki a határozatképesség megállapítása után melegen üdvözölte a megjelent részvényeseket. Ezután bemutatta az elmúlt év munkásságáról beszámoló igazgatósági jelentést, az 1932. évi merleget, eredmény- és vagyon-számlákat, amelyek a vállalat körültekintő és okos vezetői vezetéséről tesznek tanúságot. A közgyűlés a jelentést és az előterjesztett számadásokat megelégedéssel vette tudomásul és úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelő bizottságnak a felmentvényt megadta. Kimondotta továbbá, hogy a vállalat a súlyos gazdasági viszonyokra való tekintettel az évben osztalékot nem fizet, hanem az 1932. évi nyereséget az 1933. üzletév számlájára viszi át. Ezután a közgyűlés az alapszabályok 27. paragrafusára alapján újabb megalakította a felügyelő-bizottságot.

A közgyűlés után Losonczy Gusztáv elnök-vezérigazgató elnöklése mellett igazgatósági ülés tartott, melyen a folyóügyek tárgyaltattak.

Kávés ne tartson

Élelmi- és gyarmatarucikkokat raktáron, napi szükségletét nagyban áron, legelsőrendű minőségben, naponként díjmentesen házhoz szállítja.

Budapesti Kávésok Áruforgalmi Rt.-sága
VIII. József krt. 38. Telefon: 392-77.
Vidékre rendszeres postacsomag szállítás.

Dr. Kemény Dezső, a budapesti kereskedelmi és iparkamara egyik titkára, dr. Gyulay Tibor főtitkár állandó helyettese, immár 30 év óta áll a kamara szolgálatában. A kamara teljes ülése, dr. Eber Antal elnök előterjesztésére az ügyvezető titkári címet adományozta neki. Dr. Kemény Dezsőt, akinek iparunk iránt tanúsított meleg megértését, széleskörű tudását évek óta élvezzük, e kitüntetés alkalmából igaz tisztelettel üdvözöljük.

Bortermelői kimérések zárórája. A belügyminiszter 159.100-1933. sz. a. rendeletet adott ki, mely szerint azok a bortermelők, akik kizárólag saját-termésű boraiknak álló vendégek részére való poharazásra, utcára való kimérésére, vagy kismértékben elárusítására kaptak engedélyt (1921:IV. tc. 7. § 6. pontja), e tevékenységüket reggel 7 órától törvényes munkaszüneti napokon (ezidőszent vasárnapon és Szent István napján) délután 2 óráig, más napokon pedig este 10 óráig gyakorolhatják. Az a bortermelő, aki az előbbi bekezdésben említett tevékenységét kizárólag e célra szolgáló helyiségben gyakorolja, helyiségét csupán az előbbi bekezdésben meghatározott idő alatt tarthatja nyitva. Aki e rendeletet megszegi, kihágást követ el, melyért 200 pengőig terjedő büntetés jár.

Döry-pusztai csemegesajt

• a legrégebben bevezetett márka. •

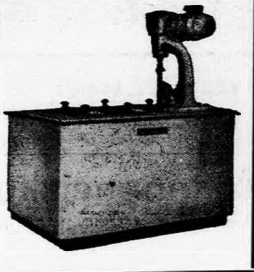
Készül az új bortörvény. A földművelésügyi minisztériumban, mint ismeretes, már hosszabb idő óta folyik az új bortörvényről szóló tervezet előkészítő munkálatai. A földművelésügyi minisztérium ebben az új bortörvényben rendezni kívánja mindazokat a függő kérdéseket, amelyek a bor előállítása és feldolgozása kapcsán mindez-

HENNEFELD

Jégszekrénygyár

Budapest VI. uccsa 6
Telefon: 11-4-29

Jégszekrények,
sörkimerőkészülékek,
elektromos
hűtőkészülékek,
elektromos fagyalt-
készítőkészülékek
és konzervátorok.

ideig felmerültek. Így tisztázni kívánja a minisztérium a tokaji borvidékkel kapcsolatban az „aszú” fogalmát, szabályozzák a külföldre is kerülő borfajtákat és ezzel lehetetlenné teszik, hogy nemes borokat jellemző elnevezés alatt külföldre is kerüljenek, nem egységes természetű borok kerüljenek ki a külföldre. Az új bortörvény azon az elven épül fel, hogy lehetőleg minál több természetes bor kerüljön a forgalomba. A bortörvény tervezetét a m. kir. földművelésügyi minisztérium ép a napokban küldötte meg ipartestületünknek és így alkalmunk van ahhoz a kávé-sipar szempontjából is hozzászólni.

Vonattávíratok rendszeresítése Május 15-től kezdve a MÁV gyorsvonatain az utasok útközben is adhatnak fel 14 szövegű távíratot belső- és Ausztriába, Csehszlovákiába, Romániába és Jugoszláviába. A távíratot feladás végett a jegyvizsgálóknak kell átadni. A távírat díja belső- és Ausztriába 3 pengő, másikk három államba 4 pengő.

Olcsóbb gáz- és villanytarifa készül. Az Elektromos- és Gázművek felülvizsgálatára kiküldött bizottság legutóbbi ülést tartott, amelyen megállapították, hogy a rendkívül rossz gazdasági viszonyok miatt a fogyasztás visszaesett s ez igen rősen érezhető az elektromosáram fogyasztásánál. A bizottság éppen ezért szükségesnek tartja, hogy a Gázművek és az Elektromos Művek már a nyári hónapokban kidolgozzanak egy új és olcsóbb tarifát, hogy ezáltal a közönség több villanyt és gázt fogyaszthasson. A tarifarevizio előkészületei már igen előrehaladott stádiumban vannak s így remélhető, hogy őszre bevezethető lesz az olcsó villany- és gáztarifa. Megállapította a bizottság, hogy több mint nyolcezer költőzködés volt májusban s a lakók legnagyobb része a perifériákra költőzködött ki. A kütelkek nagyrészen a gáz még nincsen bevezetve s az új igények kielégítéséhez kétféle befektetésre volna szükség a Gázműveknek.

Az áramfogyasztás is esökkent. Az 1933. évi február havi elektromos áramtermelés 18.4 százalékkal csökkent. Az egy év előtti termeléssel szemben csak árnyalati a visszaesés (0.8 százalék). A motorikus célokra elosztott árammennyiség 0.3 millió kilowattórával esett, azonban még így is 1.2 millióval volt több a múlt évinél.

A kávéházi közönség legkedveltebb esemegéje a PUSZTADÓRI.

Gázvilágítás- és rechaud-karbantartás. Kartársainknak érdeke, hogy rechaudjaik és egyéb gáztűzhelyeik, vagy melegítőik kifogástalanul működjenek. A gázművek ugyan kiküldenek hiba esetén szerelőt, de ez mindig késedelmes és körülményes. Ajánljuk tehát, hogy vegyenek igénybe egy megbízható karbantartási vállalatot, mely olcsó havi bérletben állandóan rendben tartja gázszerelvényüket. — Mint ilyen, ajánljuk **Csutor József** céget (I. Fehérsás u. 2 és I. Attila krt. 43.), amely évek óta számos iparunkbeli üzemnek tartja rendben szerelvényeit, a legteljesebb megelégedésre.

„Hattyú” Gőzmosó- és fehérneműkölesző vállalat (Bp., VII. Klauzál u. 8.) a legmodernebbül újonnan berendezett üzemével, mindenben a legkedvezőbb feltételek mellett áll kartársaink rendelkezésére.

FIGYELJÜNK! PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI BUDAPEST

magyar kártyagyár gyártmányainak valódiságára. Óvakodjunk az utánzásoktól!

Magyar Játékkártyagyár R. T.

PIATNIK NÁNDOR ÉS FIAI

Budapest, VII. Rottenbiller uccsa 17
Telefon: J. 31-0-63, J. 45-3-71.
Alapított 1824.

Hantos testvérek Rt.

festő, mázólo és tapétázó iparüzem

Budapest, VI. Horn Ede u. 5. Tel.: 19-4-51 18-5-23
Kávéházak, szállodák, éttermek festő, mázólo és falkárpit munkálatait művészi kivitelben végezzük.

SIDOL

márványtisztításra a legalkalmasabb!

Göztl Lipót „SIDOL” vegytermékek gyára R. T.
Telefon: 96-6-86 és 96-8-27.

A legkiválóbb Szent István sörkülönlegesség

Porter sör

a Polgári Serfözde gyártmánya

Dreher
Bok Sör

A „MALÁTA-PEZSGÓ-SÖR”
HOGYHA MINDIG ISSZA EGÉRSZÉGÉT S PÉNZE
EGYRÉSÉT JUTALOMKÉNT KAPJA VISSZA.
GYÁRTJA A FŐVÁROSI SÖRFÖZŐ RT. KÖBÁNYÁN.

Márványból épületburkolást, portálokat, kávéházi asztalokat minden színben a legolcsóbb árban készíti **KRONEMER DÁVID** márványipari üzeme, Bpest, X. Szállás u. 44. Tel.: 48-9-83

„Harmatvíz” A Hungária Gyógyforrás szénsavval telített ásványvize

Felélős kiadó: Horváth Elek. — Merkantil-nyomda, Budapest, VIII. Hunyadi uccsa 43.

Forgalomba hozza: BUDAPEST SZÉKES-FŐVÁROSI ÁSVÁNYVÍZ-ÜZEME.
TELEFON: AUTOMATA 530-03.
I. SZENT GELLÉRT RAKPART 1. SZAM.